

Перелік документів щодо булінгу

Нормативно-правова база Попередження насильства

1. Закон України «[Про запобігання та протидію домашньому насильству](#)» №2229 від 7 грудня 2017 року.
2. Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 №658](#) (п.39-41).
3. Наказ МОН України «[Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами](#)» від 02.10.2018 №1047.
4. Наказ ТВО від 30.10.2018 №428р «Про заходи щодо протидії домашньому насильству».
5. Лист МОН України від 07.08.2018 №1/9-486 «[Про деякі питання організації в закладах освіти виховної роботи щодо безпеки й благополуччя дитини у 2018/2019 навчальному році](#)».
6. Лист Міністерства соціальної політики України від 29.12.2018 №27/0/2-19/57 «Про постанову Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 №800» та методичні рекомендації щодо реалізації постанови Кабінету Міністрів України «[Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю](#)» від 03.10.2018 №800 .
7. Спільний наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 19.08.2014 №564/836/945/577 «[Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення](#)» - (форма повідомлення)

Булінг

1. Закон України «[Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу \(цькування\)](#)» від 18 грудня 2018 року №2657 –VIII»
2. Лист МОН України від 29.01.2019 № 1/9-881 «[Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу \(цькування\)» від 18 грудня 2018 року №2637 –VIII»](#) (управлінський та просвітницький підхід).
3. Наказ ТВО «Про заходи щодо протидії булінгу в закладах освіти району» від 07.02.2019 № 44р

Профілактика правопорушень

1. Лист МОНУ України від 28.01.2019 №1/9-849 «Щодо профілактики кримінальних правопорушень серед неповнолітніх».

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. №684 "[Про затвердження порядку ведення обліку дітей шкільного віку та учнів](#)"

План заходів щодо протидії булінгу в учнівському середовищі

№ п/п	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
Діагностичний етап				
1	Перевірити приміщення, територію ліцею з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення булінгу (цькування).		Вересень	Адміністрація
2	Діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах: — спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; — опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; — психологічні діагностики мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; — соціальне дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах; — визначення рівня тривоги та депресії учнів.	Здобувачі освіти	Протягом року	Класні керівники 1 – 11 класів практичний психолог Стецюк А.В.
Інформаційно-профілактичні заходи				
1	Посилити спостереження за місцями загального користування (їдальня, коридори, роздягальні, ігровий майданчик, подвір'я)		Протягом року	Чергові вчителі
2	Посилити контроль за дотриманням пропускового режиму у ліцеї		Протягом року	Адміністрація
3	Опрацювання Закону України від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких	Класні керівники 1 – 11 класів	Лютий	Дейнека І.Г.

	законодавчих актів України щодо протидії булінгу»			
4	Вивчення практик протидії цькуванню	Педагогічний колектив	Протягом року	Дейнека І.Г.
5	Обговорення питання протидії булінгу на загальношкільній батьківській конференції	Батьки здобувачів освіти	Березень	Директор
6	Засідання методичного об'єднання класних керівників на тему «Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків булінгу серед учасників освітнього процесу»	Класні керівники	Лютий	Кравченко В.П.
7	Організувати зустріч класних керівників з працівниками поліції «Відповідальність учасників освітнього процесу за вчинення булінгу».	Класні керівники	Лютий	Дейнека І.Г.
8	Складання порад «Як допомогти дітям упоратися з булінгом»	Здобувачі освіти	Протягом року	Психолог Стецюк А.В.
9	Виготовлення та ознайомлення з інформаційними буклетами\стендами на тему «Стоп насильству!»	Педагогічний колектив	Листопад	Психолог Стецюк А.В.
10	Висвітлення на сайті ліцею правил для учнів, плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, та процедури подання заяв учасниками освітнього процесу на випадок булінгу у ліцею	Усі учасники освітнього процесу	Березень	Дейнека І.Г.
11	Виступ на батьківських зборах на тему: «Сімейне насильство як фактор руйнівного виховного впливу». Батьківський лекторій «Роль родини в розвитку моральних якостей дитини»	Батьки здобувачів освіти	Листопад	Стецюк А.В. Дейнека І.Г.
Формування навичок дружніх стосунків здобувачів освіти				
1	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків	Здобувачі освіти 1-4 класів	Протягом року	Учителі 1 – 4 класів
2	Створення морально безпечного освітнього простору, формування	Здобувачі освіти	Протягом року	Класні керівники 1 – 11 класів

	позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, тренінгових занять			
3	Перегляд з подальшим обговоренням мультфільмів, кінострічок, відеороликів, які висвітлюють проблему булінгу.	Здобувачі освіти	Протягом року	Класні керівники 1 – 11 класів
4	Заняття членів ради учнів «Не допускай насильства над ближнім»	Члени ради учнів	Вересень	Педагог-організатор Дейнека І.Г.
5	Відпрацювання теми особистої гідності в ході вивчення літературних творів, на уроках історії	Здобувачі освіти	Протягом року	Учителі літератури, історії
6	Проведення заходів «Стоп булінг» в рамках Всеукраїнського тижня права	Здобувачі освіти	05-09 грудня	Класні керівники 1 – 11 класів, учитель правознавства Головатюк В.В.
7	Виявлення групи ризику (жертв та булерів) по класах	Здобувачі освіти	Постійно	Класні керівники 1 – 11 класів
8	Виставка плакатів на тему «Шкільному булінгу скажемо – НІ!»	Здобувачі освіти 9 – 11 класів	Жовтень	Корнійчук О.А. Класні керівники 9 – 11 класів
9	Проведення виховних занять, годин спілкування, бесід «Булінг. Шляхи протидії» 11 А,Б; «Корисні правила – поради для профілактики і подолання булінгу» 10А,Б; «Булінг: причини, наслідки, шляхи подолання» 9А,9Б,9В; «Стоп булінг» 8А,Б; «Кібербулінг» 7А,Б,В; «Попередження булінгу» 6А,Б, «Ні булінгу!» 5А; «Що таке булінг», 5Б; «Толерантність» 5В. Перегляд відеоролика «Разом проти насильства» 5А,Б,В.	Здобувачі освіти	Протягом II семестру	Класні керівники 5 – 11 класів
10	Анкетування учнів 8 – 11 класів «Протидія булінгу»	Здобувачі освіти	Лютий	Рада учнів

11	Виставка малюнків «Школа проти булінгу»	Здобувачі освіти	Листопад	Корнійчук О.А., класні керівники 5 – 8 класів
12	Проведення уроків відвертого спілкування «Змінюй у собі негативне ставлення до інших» у 1 – 2 класах, «Конфлікт. Вирішення конфліктів мирним шляхом» у 3 – 4 класах, «Ти можеш зіграти ключову роль у чиемусь житті», «Допоможи собі, рятуючи інших» у 5 – 8 класах, «Як довіряти і бути вдячним іншим», «Про стосунки в учнівському середовищі» у 9 – 11 класах, годин спілкування «Кібербулінг. Який він?» у 3 – 11 класах	Здобувачі освіти	Грудень	Класні керівники 1 – 11 класів
Психологічний супровід				
1	Діагностика стану психологічного клімату класу	Здобувачі освіти	Протягом року	Психолог Стецюк А. В.
2	Спостереження під час навчального процесу, у позаурочний час	Здобувачі освіти	Протягом року	Психолог Стецюк А. В.
3	Консультаційна робота з учасниками освітнього процесу	Здобувачі освіти	Протягом року	Психолог Стецюк А. В.
4	Профілактично-просвітницька, корекційно-розвивальна робота з учасниками освітнього процесу	Здобувачі освіти	Протягом року	Психолог Стецюк А. В.
5	Профілактичні заходи в рамках акції «16 днів проти насильства» (25 листопада-10 грудня): • конкурс малюнків, плакатів та колажів на тему «Стоп насильству!»; • виступи перед учнями «Скажемо насильству: Ні!» ; • виставки та презентації творчих робіт учнів на тему: «Суспільство проти насильства»;	Здобувачі освіти 1 – 11 класів	Листопад 25.11-30.11	Психолог Стецюк А.В
6	Відеолекторій « Ген жорстокості» «Права дитини у родині»	Здобувачі освіти	Березень	Психолог Стецюк А.В

7	Тренінгове заняття «Профілактика булінгу в учнівському середовищі» (5-11 класи)	Здобувачі освіти	Березень	Психолог Стецюк А.В
8	Виступ на батьківських зборах на тему : « Важливість батьківського прикладу та контролю в підлітковому віці з метою профілактики шкідливих звичок та насилля.	Здобувачі освіти	Вересень	Психолог Стецюк А.В
9	Лекція для учнів до Всесвітнього дня психічного здоров'я (10 жовтня)	Здобувачі освіти 8 – 11 класів	Жовтень	Психолог Стецюк А.В
10	Профілактичні заходи на тему “Стоп булінг “	Здобувачі освіти	Лютий	Психолог Стецюк А.В
Робота з батьками				
1	Тематичні батьківські збори «Поговоримо про булінг та кібербулінг», «Сімейне насильство, як фактор руйнівного виховного впливу»	Батьки здобувачів освіти	Протягом року	Класні керівники 1 – 11 класів
2	Поради батькам щодо зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу для своєї дитини	Батьки здобувачів освіти	Протягом року	Психолог Стецюк А. В.
3	Заняття з батьками «Що робити, якщо ваша дитина стала жертвою булінгу»	Батьки здобувачів освіти	Протягом року	Класні керівники
4	Висвітлення на сайті ліцею інформаційних матеріалів	Батьки здобувачів освіти	Протягом року	Дейнека І.Г.

Алгоритм дій при виявленні випадків булінгу

1. Заява
2. Наказ про створення комісії
3. Протокол з рішенням
4. Заходи реагування
5. Надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили боулінг, стали його свідками або постраждалим від булінгу.
6. Інформування органів поліції, ССД.

Алгоритм реагування в закладі освіти на випадки домашнього насильства
Відповідно до статті 11 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року, Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 №658 (п.39-41), на виконання наказу МОН України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами» від 02.10.2018 №1047, наказу ТВО від 30.10.2018 №428р «Про заходи щодо протидії домашньому насильству».

Попередні заходи:

1. Визначення **уповноваженої особи**, з працівників закладу освіти для здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства та/або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших осіб.
2. Інформаційно-просвітницькі, виховні заходи із учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству.
3. Інформація на стендах, сайтах закладів освіти про уповноважену особу закладу, контактні телефони організацій та установ, служб підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку домашнього насильства (поліція – 102, Національна дитяча «гаряча лінія» - 0-800-500-333, Національна «гаряча лінія» з протидії домашньому насильству -116-123, 0-800-500-225 та 116-111)

У разі виявлення фактів насильства

Крок 1. Організація соціально-психологічного супроводу постраждалого, надання медичної допомоги (у разі потреби). Дотримання принципу конфіденційності.

Крок 2. Протягом доби за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти інформувати уповноважений підрозділ органу Національної поліції, службу у справах дітей, територіальний відділ освіти.

Крок 3. Фіксування необхідної інформації в журналі реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі (закладу освіти) за формою згідно з [додатком 3](#) Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 №658.

Крок 4. Організація корекційної роботи психологічної служби, соціально-педагогічний супровід з жертвою та її кривдником.